

INKULTŪRACIJA

XI TARPTAUTINĖ KLAIPĖDOS KNYGŲ MUGĖ

Programa

09.25 | Pirmadienis

17:00 Tarptautinio kultūros festivalio „Inkultūracija“ atidarymas
Konferencijų salė, I a. (Herkaus Manto g. 25, Klaipėda)

17:15 Pokalbis „Popkultūra mene: jausmų istorijos“
Konferencijų salė, I a. (Herkaus Manto g. 25, Klaipėda)

Dalyviai: rašytojas, literatūros tyrinėtojas doc. dr. Rimantas Kmita, Lietuvos dailininkų sąjungos Klaipėdos skyriaus pirmininkė doc. Neringa Poškutė-Jukumienė, menininkė Jolita Vaitkutė, dokumentinės ir portretinės fotografijos profesionalas Tadas Kazakevičius. Moderatorius – žurnalistas Rytis Zemkauskas.

Susitikimo metu dalyviai provokuos diskusiją apie popkultūrą kasdienybėje ir jos išliekamąją vertę mene. Po pokalbio bus pristatyta Tado Kazakevičiaus fotografijų paroda „Tai, ko nebebus“.

09.26 | Antradienis

14:00 Susitikimas su Tadu Kazakevičiumi „Asmeninės patirtys: fotografija, antropologija ir susijungimas su savo objektu“
Baltoji galerija, II a. (Herkaus Manto g. 25, Klaipėda)

Dalyviai: fotografas Tadas Kazakevičius.

Susitikime dalyviai ne tik susipažins su Tado Kazakevičiaus darbais, bet ir sužinos, kokius jausmus jis patiria kurdamas, kodėl jam toks svarbus pažinimo džiaugsmas. Menininkas atskleis, kaip kiekvienas fotografijų ciklas buvo sugalvotas ir kokios asmeninės patirtys juos įkvėpė. Be to, renginyje bus kalbama apie susijungimą su savo objektu ir bandoma atsakyti į klausimą, kodėl fotografija yra labiau antropologija.

16:00 Edukacija suaugusiesiems „Vaizdų kalba“
Muzikos ir scenos menų skaitykla, II a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: edukatorė Valdemara Butkevičienė.

Kokius jausmus jums sukelia vaizdai? Ar esate bandę jausmą paversti fotografija? Edukacija vyks lengvai, žaismingai, išlaisvins vaizduotę ir kūrybiškumą. Užsiėmimo trukmė – 1,5 valandos. Registracija el. paštu erdve@klavb.lt, tel. (8 46) 412 532.

17:00 **Susitikimas su ukrainiečių reportere Mariia Paplauskaite „Karo istorijos: reportažinė literatūra“**

Konferencijų salė, I a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: reporterė Mariia Paplauskaitė (Ukraina), žurnalistė Agnė Bukartaitė, rašytojas, filosofas prof. dr. Vytautas Dekšnys.

Susitikime ukrainiečių reporterė Mariia Paplauskaitė pasidalys profesinėmis patirtimis, su Agne Bukartaite ir Vytautu Dekšniu kalbės apie literatūrinio reportažo žanrą, kūrybą ir Ukrainą.

Renginys vyks anglų kalba su vertimu į lietuvių kalbą.

18:30 **Rimvydo Stankevičiaus ir Olego Ditkovskio kūrybinės paralelės**

Konferencijų salė, I a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: poetas, dainų autorius, Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas Rimvydas Stankevičius, muzikantas, aktorius, kompozitorius ir atlikėjas Olegas Ditkovskis.

Išskirtinis renginys poezijos ir muzikos mylėtojams – susitikimas su Rimvydu Stankevičiumi ir Olegu Ditkovskiu. Dviejų ypatingą energiją spinduliuojančių žmonių išgyvenimai, patirtys, mintys apie amžinąsias vertybes susipins prasminguose tekstuose ir muzikoje.

09.27 | Trečiadienis

17:00 **Atsiminimų rinkinio „Mūsų Irena“ pristatymas „Irena Veisaitė – tarp knygų ir žmonių“**

Konferencijų salė, I a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: knygos sudarytoja, literatūros tyrinėtoja prof. dr. Reda Pabarčienė, Thomo Manno kultūros centro ir Neringos muziejų direktorė dr. Lina Motuzienė, mokytojas, kultūrininkas, eseistas, visuomenininkas Vytautas Toleikis, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Leidybos centro vadovas Gytis Vaškėlis. Moderatorius – Klaipėdos universiteto prof. dr. Vygantas Vareikis.

Renginyje bus pristatomas atsiminimų rinkinys apie pedagogę, teatro kritikę, Atviros Lietuvos fondo spiritus movens, Holokausto liudininkę, profesorę Ireną Veisaitę. Knygą sudaro 90-ies ją artimai pažinojusių žmonių mintys, pluoštas nuotraukų, gausiai cituojami Irenos laišakai, atskleidžiantys sudėtingus jos dvasinio gyvenimo momentus. Atsiminimų rinkinys skirtas plačiajai auditorijai, kartu gali pasitarnauti ir kaip šaltinis tarpdalykiniams atminties, tapatumų, traumos pasakojimų, kultūrų sąveikų, kasdienybės praktikų tyrimams. 2023 m. knygą išleido Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.

Renginys yra tarptautinio žydų kultūros festivalio „Šalom visuos kraštuos“ dalis.

19:00 **Pokalbis apie aistrą garso kokybei su Donatu Tamošiūnu ir Viliumi Ančeriu**

Muzikos ir scenos menų skaitykla, II a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: garso dizaino studijos „8MM audiolab“ įkūrėjas, išskirtinių garso kolonėlių autorius, verslininkas Donatas Tamošiūnas, muzikantas, melomanas, kolekcionierius Vilius Ančeris.

Kiekvienas skirtingai suvokiame, ką reiškia kokybiškas garsas, ir kiekvienas esame teisus. Garso sistemas kuriantis Donatas Tamošiūnas ir muzikantas Vilius Ančeris užduoda klausimą: kas yra kokybiškas garsas? Nesuprasdami, kas yra gerai, negalėsime įvertinti, kas yra blogai. Įdomiam pokalbiui kviečiami audiofilai, melomanai, kolekcionieriai ir visi mylintys muziką.

09.28 | Ketvirtadienis

17:00 Paskaita „Beigeliai ir įdaryta žuvis: žydų virtuvė ir kaip ją suvokia ne žydai“
Konferencijų salė, I a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: Latvijos universiteto Judaikos studijų centro projektų vadovė dr. Svetlana Pogodina (Latvija).

Paskaitos dalyvių lauks pažintis su (ne)pažįstama žydų virtuve ir paplitusiais stereotipais apie aškenazių kulinariją, maisto ruošimo ypatumus, žydų valgymo tradicijas ir papročius. Gal nuskambės neįprastai, bet maisto stereotipai gana taikliai atskleidžia etninius ir religinius prietarus ir yra svarbi, charakteringa mūsų artimų kaimynų žydų įvaizdžio dalis ne žydų gyventojų akyse.

Maisto gaminimas tradiciškai buvo ir yra suvokiamas kaip moteriškas užsiėmimas. Remdamasi per etnografines ekspedicijas surinkta medžiaga, Svetlana Pogodina papasakos, kaip toks stereotipinis suvokimas visuomenėje neretai konstruoja ir stereotipinį moters žydės įvaizdį.

Renginys yra tarptautinio žydų kultūros festivalio „Šalom visuos kraštus“ dalis.

Paskaita bus skaitoma anglų kalba su vertimu į lietuvių kalbą.

19:00 Pokalbis „Eimunto Nekrošiaus teatras: režisierius, aktorius, literatūra“ ir Audronio Liugos dokumentinio filmo „Nutolinti horizontą“ peržiūra
Klaipėdos dramos teatro Mažoji salė (Teatro g. 2)

Dalyviai: prozininkas, dramaturgas Saulius Šaltenis, scenografė, kostiumų dailininkė Nadežda Gultiajeva, scenografas, architektas Marius Nekrošius, teatro ir kino aktorė Viktorija Kuodytė. Moderatorius – teatrologas Audronis Liuga.

Renginyje bus pristatoma režisieriaus Eimunto Nekrošiaus teatro literatūra, atskleidžiamas jo ryšys su rašytoju Sauliumi Šalteniu, ieškoma atsakymų, kiek spektakliuose išlieka literatūros ir kaip ji transformuojasi į naują meno kūrinį. Vyks diskusija apie E. Nekrošiaus teatro specifiką, jo santykius su aktoriumi, dramaturgu ir scenografu. Po diskusijos bus rodomas Audronio Liugos dokumentinis filmas „Nutolinti horizontą“.

09.29 | Penktadienis

10:00-19:00 Knygų mugė (prekyba)
III aukšto ekspozicijų erdvė (Herkaus Manto g. 25)

Dalyvauja leidyklos: Andrena, Baltos lankos, Charibdė, Eglė, Gelmės, Homo Liber, Klaipėdos universiteto leidykla, Klaipėdos valstybinis muzikinis teatras, Libra Memelensis, Lietuvos jūrų muziejus, Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, Prancūziškas knygynas, Raidynėlis, Terra Publica, Žara.

13:00

Edukacija suaugusiesiems „Rožinės sūpynės“

Muzikos ir scenos menų skaitykla, II a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: teatro „Lino lėlės“ direktorė, bendrakūrėja, režisierė, kūrybinė praktikė ir lektorė Vida Narveišytė.

Edukaciniame užsiėmime „Rožinės sūpynės“ bus formuojamas kitoks požiūris į moksleivių ugdymo programą, kviečiama pamąstyti, kokias prasmes gali atskleisti šiuolaikiniai meno kūriniai, visuomeniniai reiškiniai ar socialinio gyvenimo kontekstai. Ugdytojai bus įgalinami atrasti kelius, kaip sukurti ugdymo proceso intrigą ir integruoti įvairius dalykus į savo dalyko turinį pamokoje per meną.

Užsiėmimas skirtas edukatoriams, neformaliojo švietimo specialistams, kultūros darbuotojams, kūrėjams, mokytojams, ugdymo įstaigų vadovams, jų pavaduotojams, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjams. Užsiėmimo trukmė – 2 valandos.

Registracija el. paštu erdve@klavb.lt, tel. (8 46) 412 532.

16:00

Nuotolinis susitikimas su dailininku Samueliu Baku „Simbolių kalba vaizde ir dienoraštyje“

Konferencijų salė, I a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: Samuelio Bako muziejaus vedėja Ieva Šadzevičienė, nuotoliniu būdu – dailininkas Samuelis Bakas (JAV). Moderatorė – istorikė, Lietuvos istorijos instituto doktorantė Rūta Matimaitytė.

Renginio dalyvių laukia intriguojantis virtualus susitikimas su žymiu litvakų dailininku Samueliu Baku, šiais metais mininčiu 90 metų jubiliejų. S. Bakas gimė 1933 m. Vilniuje, buvo įkalintas Vilniaus gete. Apie dailininką išleista daugiau nei dvylika knygų, taip pat jo paties memuarai „Nutapyta žodžiais. Vilniaus prisiminimai“. Šiuo metu dailininkas gyvena JAV, Bostone. Žinomas rašytojas Amosas Ozas labai vertino S. Bako kūrybą, kuri parodo totalitarinių režimų žiaurumą, o kartu per simbolius atskleidžia unikalią meninę kalbą.

Nuotoliniame susitikime bus pristatyta interaktyvi ir pažintinė svetainė menas.samuelisbakas.lt.

Renginys vyks anglų kalba su vertimu į lietuvių kalbą.

17:30

Diskusija „Simonas Dachas: primiršto klaipėdiečio grąžinimas lietuviškai auditorijai“

Konferencijų salė, I a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: prof. dr. Axelis E. Walteris (JAV, vaizdo įrašas), germanistė dr. Sigita Barniškienė, Klaipėdos vokiečių bendrijos kultūros projektų vadovė Rasa Miuller, istorikas prof. dr. Vasilijus Safronovas, vertėja Kristina Sprindžiūnaitė.

Prieš kelerius metus Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas vokiečių kalba išleido Vokietijoje dirbančio mokslininko, kultūros ir literatūros istoriko Axelio E. Walterio monografiją „Orpheus Prutenus. Selbstkonzept und Rezeption des Dichters Simon Dach“ („Prūsijos Orfėjas. Simono Dacho savivoka ir kultūrinė recepcija“), skirtą klaipėdiečiui poetui Simonui Dachui. XVII a. Prūsijoje S. Dachas buvo laikomas žinomiausiu poetu ir ilgainiui tapo tam tikru pačios Klaipėdos atpažinimo ženklu. 2023 m. asociacija „Klaipėdos vokiečių bendrija“ kartu su Lietuvos ir užsienio partneriais pradėjo įgyvendinti projektą, kurio tikslas – išversti knygą į lietuvių kalbą ir suteikti galimybę su ja susipažinti lietuviškai auditorijai. Diskusijoje bus keliami klausimai, kas S. Dachas yra Klaipėdai, ką apie jį žinome, ką naujo atskleidžia A. E. Walterio knyga.

20:00 **Vladimiro Tarasovo knygos „Būgnininko dienoraščiai“ pristatymas**
Džiazo klubas „Kurpiai“ (Kurpių g. 1A)

Dalyviai: virtuozas perkusininkas, kompozitorius, garso ir vaizdo instaliacijų kūrėjas, avangardinio džiazo atlikėjas Vladimiras Tarasovas, gitaristas Vilius Ančeris. Moderatorė – Sondra Simana.

Knyga „Būgnininko dienoraščiai“ – tai vieno dienoraščio istorija apie laikus tolimajame Archangelske, apie atsitiktinumą, atvedusį į gražiausių raudonų stogų Vilnių, apie grojimą solo, duetu ir trio, apie muzikavimą puodais ir su orkestrais. Kartu tai ir pasakojimas apie spalvingas keliones ir išskirtinius mūsų laikų muzikantus, dailininkus, poetus – laisvai kuriančias asmenybes. Knygos pristatymą lydės V. Tarasovo ir V. Ančerio muzikinės improvizacijos.

09.30 | Šeštadienis

10:00-17:00 **Knygų mugė (prekyba)**
III aukšto ekspozicijų erdvė (Herkaus Manto g. 25)

Dalyvauja leidyklos: Andrena, Baltos lankos, Charibdė, Eglė, Gelmės, Homo Liber, Klaipėdos universiteto leidykla, Klaipėdos valstybinis muzikinis teatras, Libra Memelensis, Lietuvos jūrų muziejus, Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, Prancūziškas knygynas, Raidynėlis, Terra Publica, Žara.

10:00 **Pusryčiai su šveicarų rašytoju Pedro Lenzu**
Kavos studija „Kavos architektai“ (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: rašytojas Pedro Lenzas (Šveicarija).

Poetas, rašytojas, vienas populiariausių šiuolaikinių šveicarų autorių, bestselerio „Čia aš varatarius“ kūrėjas Pedro Lenzas pokalbiui apie kūrybą, šveicarų kultūrą ir literatūrą kviečia Klaipėdos miesto kultūros bendruomenę: rašytojus, leidėjus, literatūros vertėjus, kūrėjus ir kultūros darbuotojus.

Renginio rėmėjas – The Swiss Arts Council Pro Helvetia.
Renginys vyks vokiečių ir anglų kalbomis.

11:00 **Literatūrinio-kultūrinio almanacho „Baltija 2023“ pristatymas**
Konferencijų salė, I a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: almanacho „Baltija“ redaktorė Sondra Simana, leidinio autoriai Danguolė Ruškienė, Nijolė Kepenienė, doc. dr. Arvydas Juozaitis, Daiva Molytė-Lukauskienė, Juozas Šikšnelis, Valdas Jencius, Kristina Jokubavičienė, doc. dr. Marijus Šidlauskas, Birutė Skaisgirienė ir kiti.

Renginyje bus pristatomas Klaipėdos rašytojų literatūrinis-kultūrinis almanachas „Baltija 2023“ (leidykla „Druka“), kuriame rasite jau žinomus ir mažiau girdėtus literatūrinius vardus. Leidinyje publikuojama filosofo Arvydo Juozaičio esė „Mūsų nerimo žiema“, fotografo Valdo Jenciaus nuotraukos iš ciklo „Klaipėdos portretas“, dėmesys skiriamas fotografo Raimundo Urbono (1963–1999), režisieriaus ir aktorius Beno Šarkos, grafiko Augustino Virgilijaus Burbos, skulptoriaus Algirdo Boso kūrybai, reflektuojami literatūrologo Marijaus Šidlausko, rašytojo Vytauto Čepo kūrybiniai keliai ir pristatomi įdomiausi Klaipėdos dramos teatro spektakliai.

13:00 Pokalbis „Šekspyras ir cirkas“

Konferencijų salė, I a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: rašytojas, režisierius Lauris Gundaras (Latvija). Moderatorė – teatrologė Kristina Steiblytė.

Hamletas, Romeo ir Džiuljeta – kokie jie gali būti šiandien? Pokalbyje bus aptartos XVII ir XXI a. teatro paralelės.

Renginys vyks anglų kalba su vertimu į lietuvių kalbą.

15:00 Susitikimas su Jeanu-Philippe'u Toussaint'u „Ten kur smelkiasi dabartis: kinas ir literatūra“

Konferencijų salė, I a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: belgų rašytojas ir kino režisierius, nuo 2014 m. Belgijos karališkosios prancūzų kalbos ir literatūros akademijos narys Jeanas-Philippe'as Toussaint'as (Belgija). Moderatorius – literatūros tyrinėtojas ir kritikas, pedagogas, vertėjas prof. dr. Vytautas Bikulčius. Pokalbyje bus aptartos esminės Jeano-Philippe'o Toussaint'o kūrybos ypatybės, polinkis į minimalistinį romaną, svarstoma, kodėl jo knygų personažai dažnai pabėga į svečias šalis, aiškinamasi, kokiais būdais kinas pratęsia literatūrą ir kaip fotografija įsiterpia tarp literatūros kūrinio ir kino. Nuošalyje neliks ir dabarties integracijos į autoriaus kūrybą tema.

Renginys vyks prancūzų kalba su vertimu į lietuvių kalbą.

17:00 Pokalbis „Bibliniai kūriniai šiuolaikiniame mene“

Konferencijų salė, I a. (Herkaus Manto g. 25)

Dalyviai: filosofas, kultūros teoretikas, Socialinės ir politinės kritikos centro vedėjas prof. dr. Gintautas Mažeikis, literatūrologė, literatūros ir religijos sąveikos tyrinėtoja, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto mokslo darbuotoja dr. Dalia Jakaitė.

Pokalbyje Gintautas Mažeikis su Dalia Jakaite aptars Biblijos tekstų žmogiškąsias meilės išraiškas, jų virsmą literatūros ir muzikos kūriniais.

19:00 Pokalbis su rašytojais Pedro Lenzu ir Rimantu Kmita apie slengą šiuolaikinėje literatūroje

Baras „Herkus Kantas“ (Naujoji Uosto g. 3)

Dalyviai: poetas, rašytojas Pedro Lenzas (Šveicarija), rašytojas, literatūros tyrinėtojas doc. dr. Rimantas Kmita. Moderatorė – Rytų Anglijos universiteto doktorantė, Britų Literatūrinio Vertimo mokslinių tyrimų grupės narė, dėstytoja Kotryna Garanašvili.

Pedro Lenzas, vienas populiariausių šiuolaikinių šveicarų poetų ir rašytojų, bestselerio „Čia aš varataris“ autorius, grįžta į Klaipėdą. P. Lenzas užaugo mažame Šveicarijos miestelyje, mokėsi mūrininko amato, bet tapo rašytoju. Berno šnekamąja kalba parašytas romanas „Čia aš varataris“ – pirmasis lietuviškai pasirodęs autoriaus darbas, kurį į šiaurietišką tarmę išvertė poetas, eseistas Rimantas Kmita ir Lietuvoje gyvenantis šveicarų vertėjas Markus Roduneris. Pagal romaną Berno miesto teatre pastatytas spektaklis sulaukė didžiulio publikos dėmesio, o 2014 m. tapo kino filmu, kuris Šveicarijos kino apdovanojimuose pelnė geriausio metų filmo titulą. Renginyje P. Lenzas ir R. Kmita diskutuos apie slengo ir dialekto vartojimą šiuolaikinėje literatūroje bei vertimo ypatybes.

Renginio partneriai: baras „Herkus Kantas“, leidykla „Hieronymus“.
Renginio rėmėjas – The Swiss Arts Council Pro Helvetia.

Pokalbis vyks vokiečių kalba su vertimu į lietuvių kalbą.

21:00 **Grupės „Arklio galia“ koncertas**
Baras „Herkus Kantas“ (Naujoji Uosto g. 3)

Dalyviai: Žilvinas Jagėla (vokalas ir bosinė gitara), Vidmantas Aškinis (elektrinė gitara), Danielius Pancеровas (baritono saksofonas), Tomas Lučiūnas (elektrinė gitara ir alto saksofonas), Mantas Daujotas (būgnų kompleksas).

„Arklio galia“ yra natų sąsiuvinių ir vokalo pamokų nepripažįstanti keisto roko grupė, Lietuvos muzikos pasaulio vandentiekyje plaukiojanti jau antrą dešimtmetį. Grupė nevengia triukšmingų saksofonų, visa griauinančių būgnų ritmų, didelių tekstų ir amžinybę besitęsiančių juokingų gitaros solo, priverčiančių aikelėti net ir visko girdėjusius melomanus.

Paroda **09 25 - 10 29**

Tado Kazakevičiaus fotografijų paroda „Tai, ko nebebus“
Baltoji galerija, II a. (Herkaus Manto g. 25, Klaipėda)

Parodą „Tai, ko nebebus“ sudaro fotografinis ciklas apie Lietuvos kaimų tuštėjimą ir periferijos žmogaus kismą, nyksmą. Tadas Kazakevičius mopedu įveikė daugiau nei 7 tūkst. kilometrų ir aplankė visus Lietuvos regionus. Ši kelionė – tai pažintis su žmogumi ir savo kraštu. Fotografui kilo natūralus noras suskubti, kad dabarties jausmai, simboliai ir vietos ateinančių kartų pasakojimuose taptų kažkuo daugiau nei prisiminimais. Nors kadras ir nesugrąžins to, kas prarasta, veikiausiai paskatins susimąstyti apie tai, ką galbūt kažkada skubėdami palydėjome akimis šalikelėje. Ši paroda – savotiška meilės odė tėvynei ir regiono žmogui.

Apie autorių

Tadas Kazakevičius yra Lietuvoje gyvenantis ir kuriantis dokumentinės fotografijos atstovas. Jo kūryba koncentruojasi į humanistinę kryptį ir žmogaus gyvenimo istorijas. Autorius dažniausiai naudoja plačiajuostę arba didelio formato analoginę fototechniką. T. Kazakevičiaus kuriami fotografijų ciklai buvo pripažinti prestižiniuose „World Press Photo“, „Leica Oskar Barnack“, „LensCulture Exposure“ apdovanojimuose, darbai pristatyti pasauliniuose „Jimei x Arles 2020“ (Kinija), „Xposure“ (JAE), „Photaumnales“ (Prancūzija), „Nuit de la Photo“ (Šveicarija) fotografijos festivaliuose, spausdinti žurnale „The British Journal of Photography“. Autoriaus fotografijos eksponuotos Vokietijoje, Prancūzijoje, Kinijoje, JAV, Jungtinėje Karalystėje, Lenkijoje, Slovakijoje, Šveicarijoje, Liuksemburge, Ispanijoje, Pietų Korėjoje, Taivane, pristatytos įvairiose tarptautinėse internetinėse platformose.